

Een meeslepende roman over
een vrouw die op zoek gaat naar
de betekenis van familie

SARAH LARK

DE GEHEIMEN VAN HET WINTERHUIS

ROMAN

HET AANGENOMEN KIND

‘Hoe erg is het? En hoe kán dit opeens?’ Ellinor stormde volkomen ontdaan op de eerste arts af die ze op de intensive care zag.

De arts, een vrij jonge man met een vermoeide blik, keek haar verbaasd aan. ‘Over wie hebt u het?’ vroeg hij, maar toen keek hij door de glazen wand naar het ziekenhuisbed, waar een dialyseapparaat naast stond. ‘Aha, mevrouw Henning... het acute nierfalen... Bent u familie?’ Hij keek haar vragend aan.

Ze leken helemaal niet op elkaar. Ellinor had een heel lichte huid, donkerblond haar en groene ogen, terwijl Karla vrij donker was.

Ellinor knikte. ‘Zeker. Ik bedoel, ja. We zijn nichtjes.’ Ze beheerste zich. ‘Neem me niet kwalijk, ik heb me niet eens voorgesteld, maar ik... Karla’s moeder belde ons en zei dat ze in het ziekenhuis lag en dus ben ik hier meteen naartoe gegaan. Ik wist alleen niet... de intensive care... en toen... Zeg alstublieft dat het niet zo erg is als het eruitziet.’

Toen ze bij de receptie in de centrale hal van het ziekenhuis had gevraagd waar Karla Henning lag, was ze meteen naar de intensive care gestuurd. In de gang voor de ziekenkamer had ze haar tante getroffen, die helemaal in tranen was en kennelijk niet kon geloven wat er met haar dochter aan de hand was.

Ellinor had informatie gevraagd aan de verpleegkundige die haar voordat ze haar nicht mocht bezoeken beschermende kleding liet aantrekken. De vrouw was heel vriendelijk geweest, maar had haar geen nadere informatie over Karla’s toestand kunnen geven. Ellinor was geschrokken toen ze daarna naar het bed was gelopen en was nog steeds in shock. Ze had alle slangetjes waarmee Karla met ver-

schillende apparaten was verbonden minder angstaanjagend gevonden dan haar opgeblazen, ietwat gelige gezicht, de zwellingen en haar rochelende ademhaling. Karla leek amper bij bewustzijn; het enige zwakke bewijs dat ze Ellinor herkende was dat ze een beetje had geknipperd. Ze had niet kunnen reageren toen Ellinor haar hand pakte en zacht drukte.

Ellinor was volkomen ontdaan door Karla's snelle achteruitgang. Karla had de vorige dag aan de telefoon nog bijna normaal geklonken en alleen geklaagd dat ze zo moe was en pijnlijke buikkrampen had. 'Misschien mijn nieren weer,' zei ze en ze zuchtte. Karla had een hoge bloeddruk en had vroeger ook al eens nierproblemen gehad. Ellinor had haar laten beloven dat ze de volgende dag naar de huisarts zou gaan. En toen was de situatie kennelijk geëscaleerd.

'Rustig maar, mevrouw...' zei de dokter.

Ellinor stelde zich eindelijk voor: 'Sternberg, Ellinor Sternberg. Sorry hoor, ik ben gewoon... Ik ben helemaal van slag. Mijn man heeft... me niet verteld dat het zo erg was.'

Gernot had het telefoontje van haar tante had aangenomen en het niet nodig gevonden om Ellinor op haar mobiele telefoon te bellen. Voordat hij naar zijn atelier was vertrokken had hij alleen een briefje op de keukentafel gelegd: *Karla in universiteitsziekenhuis. Ga er maar naartoe.*

Ze was meteen vertrokken en had er helemaal niet meer aan gedacht dat Karla zich de vorige dag niet goed had gevoeld. Ze dacht eerder aan een ongeluk. 'Het... het is toch erg, nietwaar?' vroeg ze zacht.

De jonge arts keek haar met een meelevende blik aan. 'Het is natuurlijk niet echt goed,' zei hij vriendelijk, 'maar nu we mevrouw Henning op de dialyse hebben aangesloten zou het snel beter moeten gaan. Hoe het er op de lange termijn uitziet...' Hij wreef over zijn slaap en zei: 'Loop even mee naar het kantoortje. We hoeven niet op de gang met elkaar te praten.'

Ellinor liep met hem mee naar een spreekkamer en voelde zich heel dom. Ze maakte vast geen goede indruk, hoewel ze eigenlijk heel goed met crisissituaties kon omgaan. Ze was wetenschappelijk

medewerker bij de universiteit, had de leiding over verschillende administratieve en organisatorische projecten en gaf les. Ze kon goed met mensen omgaan en kon over het algemeen uitstekend multitasken, maar nu was ze absoluut niet rustig. Karla was veel meer dan een familielid. Ze waren bijna even oud, elkaars beste vriendin en als zussen voor elkaar. Ze moest er niet aan denken Karla kwijt te raken. ‘Wat mankeert haar nu precies?’ vroeg ze, nadat dokter Bonhoff zich had voorgesteld, haar een stoel had aangeboden en zelf aan een bureau was gaan zitten.

‘Uw nicht heeft een acute nierfilterontsteking, een glomerulonefritis. Dat betekent dat de nierfilters niet meer in staat zijn de afvalproducten uit het bloed te filteren, wat tot vergiftigingsverschijnselen en oedeemvorming leidt. Er wordt geen urine meer uitgescheiden. Mevrouw Henning is helaas erg ziek en haar nieren zijn er helemaal mee opgehouden,’ zei de arts terwijl hij met een pen speelde.

‘Maar... kan ze weer beter worden? Wordt ze weer gezond?’

Dokter Bonhoff speelde met een receptenboekje dat op het bureau lag en zei behoedzaam: ‘Voorlopig blijven we optimistisch. Glomerulonefritis is vaak te genezen, maar er zijn patiënten bij wie de behandeling niet aanslaat. Bij uw nicht zien we tot nu toe geen verbetering, maar dat hoeft nog niets te betekenen. We blijven het in elk geval proberen.’

‘En zo niet? Als de behandeling niet aanslaat?’ vroeg ze ontdaan. ‘Ze... ze gaat toch niet dood?’

Dokter Bonhoff schudde zijn hoofd. ‘Daar willen we voorlopig niet aan denken, want er zijn nog veel dingen die we kunnen doen. Als ze chronisch nierfalen ontwikkelt, is regelmatige dialyse een mogelijkheid. En als het niet anders kan een transplantatie. Maar eerst gaan we door met deze behandeling. Mevrouw Henning zal zich snel weer beter voelen.’

‘Hoe ontstaat zoiets?’ vroeg Gernot terwijl hij zijn jas aan de kapstok hing. Hij was tegelijk met Ellinor thuisgekomen, maar anders dan Ellinor had hij gelopen. Hij was drijfnaat geworden door de kenmer-

kende Weense herfstregen en was daardoor in een bijzonder slecht humeur.

Toch had ze hem al in het trappenhuis opgewonden over Karla verteld, zonder eigenlijk veel meegevoel te verwachten. Gernot en Karla mochten elkaar niet echt.

‘Dat weten ze niet.’ Ellinor snikte. ‘Het is waarschijnlijk een overreactie van het immuunsysteem. Misschien ontstaan door een ontsteking... of door haar hoge bloeddruk.’

‘Ik heb altijd al gezegd dat ze meer zou moeten sporten,’ zei Gernot en hij pakte een biertje uit de koelkast. ‘Ze is behoorlijk dik.’

Ellinor wilde de ovenschotel die ze die ochtend had voorbereid in de oven zetten, maar Gernot schudde zijn hoofd en stuurde haar de keuken uit.

Een paar minuten later kwam hij de woonkamer binnen met een mooi opgemaakte schaal broodjes belegd met gerookte zalm, verschillende kaassoorten en mixed pickles. Toen hij haar blik zag zei hij: ‘Ik kwam langs de delicatessenzaak en kon de verleiding niet weerstaan. Wij hebben immers geen problemen met ons gewicht.’ Hij glimlachte en keek met genoegen naar Ellinors figuur.

Ze glimlachte terug. Ze voelde zich gevleid, en natuurlijk was dit eten een heerlijke verrassing. Tenminste, zolang ze zich niet afvroeg hoeveel het had gekost... met dat geld had ze waarschijnlijk de boodschappen voor een hele week kunnen betalen. Maar nu liet ze zich er ook toe verleiden om een dure fles wijn open te maken. Ze moest vandaag iets leuks doen, want ze was kapot na haar bezoek aan het ziekenhuis. ‘Karla’s bloeddruk is genetisch bepaald,’ waarmee ze voor de zoveelste keer opkwam voor haar nicht. Gernot bleef maar zeggen dat Karla’s ziekte en haar manier van leven iets met elkaar te maken hadden. ‘Ze rookt niet en ze is echt niet te zwaar. Niet iedereen kan tenslotte zo mager zijn als jij bent.’

Hij had geluk met zijn genen: hij was slank en gespierd. Hij was een knappe man, met zijn donkere, dikke haar, markante trekken en amandelvormige bruine ogen.

‘Karla eet gezond, en bijna zoutloos. Ze kan er niets aan doen dat ze een hoge bloeddruk heeft, Gernot, dat is nu eenmaal zo.’

‘Waarom heb jij dan geen problemen met je bloeddruk?’ vroeg hij uitdagend. ‘Jullie zijn immers naaste familie van elkaar. Dus nee, daar hoef je echt niet mee aan te komen. Er klopt iets niet, ze doet iets fout.’

Ellinor zuchtte en gaf het op. Ze kon hem toch niet overtuigen; hij hield meestal koppig aan zijn ideeën vast. Op een bepaalde manier was dat ook positief. Ze was er trots op dat haar man vasthield aan zijn overtuigingen, ook al maakte hij het zichzelf daardoor niet bepaald gemakkelijk.

Gernot was kunstenaar, schilder en beeldhouwer, en het kwam regelmatig voor dat galleries en agenten hem vertelden hoe hij zijn kunstwerken aantrekkelijker en daardoor beter verkoopbaar kon maken, bijvoorbeeld door kleine doeken te gebruiken en minder somber te schilderen.

De meeste recensenten waren veel diplomatieker dan Karla, die het niet kon laten om de spot te drijven met zijn kunstwerken. ‘Als je zoiets aan de muur hangt moet je wel depressief worden,’ had ze tijdens haar bezoek aan zijn laatste tentoonstelling gezegd. ‘Geen wonder dat niemand dit koopt. Niemand wil toch zeker een schilderij van treurige darmkronkels in zijn woonkamer? Bovendien zou je een woonkamer zo groot als een balzaal moeten hebben om het te kunnen ophangen. Gernot schildert voor de doelgroep “kasteel-eigenaren met zelfmoordneigingen”. En die is nogal klein.’

Gernot was echter niet onder de indruk van Karla’s gemene opmerkingen en van de constructieve kritiek van zijn galerie-eigenaren. Zijn tijd zou nog wel komen, daarvan was hij overtuigd, en ooit zou zijn kunst geliefd worden. Tot die tijd hield hij vast aan zijn eigen stijl. ‘Ik ben kunstenaar, geen kunsthandelaar,’ zei hij vaak afwijzend als iemand hem vroeg of hij misschien een portret van zijn hond of een schilderij van zijn huis wilde maken.

Ellinor steunde haar man als hij dergelijke verzoeken afwees, maar inmiddels wel een beetje halfhartig. Natuurlijk was ze trots als recensenten en kranten na een tentoonstelling lovend waren. Toch zou ze het prettig vinden als hij iets meer aan hun inkomen zou bijdragen. Op dit moment was zij de enige die geld binnenbracht,

waardoor ze bijna geen geld opzij kon leggen om haar grootste wens misschien nog in vervulling te laten gaan. Ellinor probeerde al jaren tevergeefs om zwanger te worden en ze hoopte op kunstmatige inseminatie voordat ze daar te oud voor was. Ze was zevenendertig, dus er was niet veel tijd meer. Tot nu toe had ze de daarvoor vereiste eigen bijdrage niet kunnen sparen. Ze troostte zich ermee dat late zwangerschappen in haar familie veel voorkwamen, ook bij haar moeder was dat het geval geweest.

‘Ik heb andere problemen,’ zei ze nu. ‘Waarschijnlijk heb ik meer van een andere kant van de familie. In dit geval is dat maar goed ook. Mijn bloeddruk is eerder te laag. En nu moet je ons maar een glas wijn inschenken en me vertellen hoe jouw dag is geweest. Die kan eigenlijk alleen maar beter zijn geweest dan die van mij.’

Zoals gebruikelijk vertelde Gernot niet veel en zeker niets echt opbeurends. Hij had niet in zijn atelier gewerkt zoals Ellinor had aangenomen, maar die middag met zijn agente verschillende geplande tentoonstellingen en projecten besproken. Gernot had een hoge dunk van Maja, een jonge vrouw die hem vertegenwoordigde nadat hij een paar maanden geleden had gebroken met de agent en galeriehouder die hem tot dan toe jarenlang had vertegenwoordigd. Volgens hem had hij een uitstekende samenwerking met Maja. Ellinor was daar nogal sceptisch over, maar had besloten niet te zeggen dat ze nog geen enkele grotere tentoonstelling voor hem had geregeld. Gernot beschouwde elke kritische opmerking namelijk als een teken van jaloezie. Hij had een relatie met Maja gehad, voordat hij vijf jaar geleden met Ellinor was getrouwd, maar hij beweerde dat dat allang voorbij was en ze nu niet meer dan vrienden en zakenpartners waren. Karla betwijfelde dat en zei dat ook vaak duidelijk tegen Ellinor: ‘Als je alleen al ziet hoe ze naar Gernot kijkt! En ze blijft maar roepen dat die vreemde schilderijen van hem prachtig zijn. Ze zit hem constant te vleien. Maja wil iets van je man, daarom heeft ze hem als klant aangenomen. Het is slechts een kwestie van tijd voordat hij weer hapt.’

Ellinor verdedigde hem natuurlijk: ze geloofde hem, ze wilde hem

geloven! Het was onmogelijk dat Maja hem alleen vertegenwoordigde omdat ze verliefd op hem was. Ze had een goede reputatie als agente en ze vertegenwoordigde ook bekende kunstenaars; ze zou haar goede naam dus echt niet op het spel zetten voor een cliënt van wiens kunnen ze niet overtuigd was. Toch bleef de twijfel aan haar knagen, en ze vermoedde dat hij dat wist. Ze vermeed het in elk geval om zich negatief over Maja uit te laten, omdat Gernot heel kwetsend kon zijn als hij dacht dat ze hem niet vertrouwde.

De volgende dag had Ellinor op de universiteit alleen administratief werk te doen. Omdat ze geen seminars hoefde te leiden kon ze 's ochtends vrij nemen en naar het ziekenhuis rijden waar Karla lag. Ellinor hoopte natuurlijk op positieve ontwikkelingen, maar dokter Bonhoff, die alweer of nog steeds dienst had en nog uitgeputter leek dan de vorige dag, kon haar niet vertellen dat het gevaar geweken was. Ze kwam hem tegen in de gang voor de intensive care, waar hij haar weer vriendelijk vertelde hoe de zaak ervoor stond.

‘Na de dialyse ziet het er natuurlijk iets beter uit met uw nicht, maar haar nieren functioneren nog niet. Ondanks de behandeling breidt de ontsteking zich uit. We zijn koortsachtig op zoek naar de oorzaak en proberen het inmiddels ook met antibiotica voor het geval er sprake is van een bacteriële infectie. Maar ik vrees dat sprake is van chronisch nierfalen.’

‘Dan moet ze dus aan de dialyse?’ vroeg Ellinor, rustiger dan de vorige dag. ‘Om de zo veel dagen?’

De arts knikte spijtig en zei: ‘Ja. Maar het probleem is dat mevrouw Henning de dialyse ook heel slecht kan verdragen. Bij deze eerste behandeling zijn er al complicaties opgetreden, zoals een hypertensieve crisis, een snelle verhoging van de bloeddruk. We hebben dat nu wel onder controle, maar op de lange duur... Uw nicht moet in elk geval goed in de gaten worden gehouden, ook tussen de behandelingen door.’

‘En een transplantatie? Is dat een mogelijkheid?’

Hij knikte weer. ‘Dat zou natuurlijk het beste zijn, maar het zal niet eenvoudig zijn een donor te vinden. We hebben haar voor de

zekerheid al op de lijst van Eurotransplant laten plaatsen, maar ze heeft een zeldzame bloedgroep, en er zijn ook andere parameters... Het zal in elk geval niet gemakkelijk worden. Het spijt me dat ik u weinig hoop kan geven.'

'Zijn er niet ook... Wacht even... Hoe heet dat ook alweer? Levende donoren? Dat een vriend of familielid van de patiënt een nier afstaat? Ik bedoel... je hebt toch twee nieren?'

Dokter Bonhoff wreef over zijn slaap, iets wat hij kennelijk heel vaak deed. 'Dat zou een mogelijkheid zijn. De moeder van mevrouw Henning is al getest, maar de uitslag daarvan is nog niet binnen.'

'Hoe groot is de kans?'

Hij haalde zijn schouders op. 'Dat is niet te zeggen, hoewel binnen de familie vaak geschikte donoren aanwezig zijn. Als u wilt kunt u zich ook laten testen. Maar dit is niet iets waar u lichtvaardig een besluit over kunt nemen, want behalve de operatie zijn er nog veel andere risico's: vermoeidheid, trombose, hart- en vaatziektes. En natuurlijk het gevaar dat u in de toekomst zelf een nierziekte krijgt en dan zelf nog maar één nier hebt. U zou daar in elk geval goed over na moeten denken.'

Ze knikte, ook al had ze haar besluit eigenlijk al genomen. Natuurlijk zou ze haar nier afstaan! Als ze Karla kon helpen zou ze dat doen.

Ze kreeg weer moed toen ze afscheid nam van dokter Bonhoff en zich schrap zette voor haar ontmoeting met Karla. De dokter had haar gewaarschuwd en verteld hoe het ervoor stond. Haar nicht was verzwakt door de behandeling en zou misschien zelfs slapen tijdens haar bezoek.

Karla was er inderdaad niet veel beter aan toe dan de vorige dag. Ze leek haar amper te herkennen, maar toch trok Ellinor een stoel bij het bed en vertelde Karla dapper iets over haar werk en maakte grapjes. 'Maak je geen zorgen,' zei ze met een beetje galgenhumor, 'we vinden wel een oplossing. Mijn eierstokken zijn weliswaar niet super, maar mijn nieren functioneren perfect!'

‘Je bent gek!’ Gernot schudde verbijsterd zijn hoofd toen hij eindelijk begreep wat Ellinor hem wilde vertellen.

Ze had hem haar besluit om Karla haar nier te geven niet plompverloren verteld, maar goed nagedacht over de manier waarop ze haar man haar plan duidelijk kon maken.

Dat veranderde echter niets aan zijn afwijzende reactie. ‘Je wilt je laten opensnijden, je gezondheid ruïneren en een enorm litteken op de koop toe nemen –’ Hij onderstreepte zijn woorden met theatrale gebaren.

Ze viel hem in de rede. ‘Dat litteken is het minste probleem, dat zal amper te zien zijn. En verder... Ik heb het opgezocht, Gernot, er zijn zelden complicaties. De operatie op zich is ook niet erg ingewikkeld en je kunt heel goed met maar één nier leven.’

‘Natuurlijk, daarom heeft de natuur er ook voor gezorgd dat we er twee hebben,’ zei hij spottend. ‘Het is waanzin, Ellinor, dat kun je niet doen!’

‘Maar daarmee kan ik Karla’s leven redden!’ hield ze vol. ‘Dat is het waard, zelfs als ik daarna een paar klachten heb!’

‘Een paar klachten! We hebben het niet over af en toe een beetje hoofdpijn, maar over enorme gezondheidsproblemen. Die je lichtvaardig wilt accepteren, alleen maar om je nicht een paar onaangename dingen te besparen. Natuurlijk is het niet prettig als je elke paar dagen aan de dialyse moet, maar anderen doen dat ook. Met nierdialyse kun je prima leven. Dat bewijzen elke dag weer miljoenen mensen.’

‘Karla kan dat kennelijk niet.’

Hij vertrok zijn gezicht. ‘Je geliefde Karla wil nu eenmaal altijd bij alles een speciale behandeling. Daar zou je eens over na moeten denken! Ze maakt misbruik van je!’

Ellinor zou in de lach zijn geschoten als de situatie niet zo ernstig was geweest. Dat was namelijk precies wat Karla Gernot altijd verweet. Karla was ervan overtuigd dat hij misbruik maakte van zijn echtgenote, want hij woonde in haar huis van haar geld. Maar dat kon Ellinor nu natuurlijk niet zeggen. ‘Karla is amper bij bewustzijn,’ zei ze kwaad. ‘Het laatste wat je haar kunt verwijten is dat ze misbruik van iemand maakt. Waarschijnlijk zou ze zelfs proberen het me uit het hoofd te praten. Ze wil denk ik niet eens dat ik –’

‘Dat jij je voor haar opoffert?’ vroeg hij melodramatisch. ‘Daar zou ik maar niet zo zeker van zijn. Je voor iemand opofferen is immers het ultieme bewijs van liefde, dat –’

‘Bewijs van liefde? Je bent gek!’ Ze schudde haar hoofd. ‘Je klinkt gewoon jaloers. Maar ja, ik hou van Karla. Ze is zeg maar... mijn tweede ik, mijn zus, mijn zielsverwant. We zijn samen opgegroeid, we hebben alles altijd samen gedaan. Tot...’

Tot ze een relatie met Gernot kreeg. Ze beet op haar lip. Door haar relatie met hem was de relatie tussen haar en Karla bekoeld, maar zonder dat hun wederzijdse genegenheid daaronder had geleden. Ellinor nam het Karla niet eens kwalijk dat ze zo veel kritiek had op Gernot, maar ze zagen elkaar wel minder vaak. Karla’s partner Sven mocht Gernot ook niet en daardoor brachten ze nooit een avond met zijn vieren door, zoals met eerdere partners van de vrouwen wel was gebeurd.

‘Hoe dan ook, ik rij nog een keer naar het ziekenhuis,’ zei ze om een einde aan de vruchteloze discussie te maken. ‘Ik laat bloed prikken. We kunnen er nog wel een keer over praten als ik weet of ik in aanmerking kom om als donor te fungeren.’

Ellinor was nog steeds behoorlijk opgewonden toen ze naar het ziekenhuis reed. Ze had er moeite mee zich niet aan Gernots reactie te ergeren. Het was natuurlijk een feit dat hij niets met Karla had en dat ook Karla haar antipathie voor hem heel duidelijk liet blijken, maar

Ellinor moest toegeven dat hij het Karla en Sven niet bepaald gemakkelijk had gemaakt om hem aardig te vinden. Meteen de eerste keer dat ze met zijn vieren waren had hij zich arrogant en ongeduldig gedragen en hun vriendelijke vragen over zijn werk spottend en ongeïnteresseerd beantwoord en alle andere gespreksonderwerpen als bekrompen afgedaan. Ook het restaurant waar ze elkaar hadden ontmoet vond hij bekrompen, net als Karla's en Svens gedrag. Hun beroep – Karla was lerares en Sven politieagent – was volkomen onacceptabel.

Ze zuchtte. Gernot was regelmatig behoorlijk bot en ze schrok vaak van zijn hardvochtigheid, maar volgens haar was zijn kwetsbaarheid de reden voor zijn gedrag. Een voorbeeld was zijn afwijzing van haar nierdonatie. Op zijn manier was hij gevoelig; hij vond een perfect uiterlijk erg belangrijk, dus alleen al het idee dat haar lichaam werd verminkt door een litteken moest hem schrik aanjagen. Het was niet eenvoudig om met een kunstenaar samen te wonen. Gernot had zijn buien en zijn gevoeligheden, maar daardoor was hij juist zo interessant. De seks met hem was intenser dan ze ooit met een ander had meegemaakt. Hij was fantasierijk, opwindend, ze hield van zijn lichaam, zijn lenigheid en de liefkozingen van zijn pezige handen.

Ze glimlachte toen ze eraan dacht dat hij haar in het begin van hun relatie voordat ze elkaar beminden vaak met vingerverf of kleurstoffen had beschilderd. Hij noemde haar zijn 'kunstwerk' en moedigde haar aan hetzelfde bij hem te doen. Hij had gelachen om hun 'oorlogsbeschilderingen' en soms met haar gediscussieerd over de vraag of de liefde tussen man en vrouw het ultieme teken van vrede was of juist de meest intensieve vorm van de strijd tussen de seksen, waarin de een probeerde de ander te domineren.

Met Gernot kon je heel interessante gesprekken voeren. Toen ze pas een relatie hadden dacht Ellinor dat ze samen een eindeloos avontuur zouden beleven. Inmiddels was dat natuurlijk minder geworden, nu leidden ze een gewoon leven met vaste routines. Ondanks dat waren er nog altijd dagen of vaker nachten waarin hij haar wereld heel bijzonder maakte. Toen Karla en Ellinor het daar een keer over hadden, had haar niet gezegd dat liefde voor haar vooral

warmte betekende, warmte en geborgenheid, altijd verleend door een ander, en ze had dat geassocieerd met liefkozingen op een zacht tapijt voor een flakkerend haardvuur. Ellinor zag zichzelf eerder samen met Gernot in een ring van vuur. Dat vuur kon ingetogen gloeien maar ook weer oplaaien, het kon verwarmen maar ook verbranden, het kon geluk betekenen maar ook verdriet...

Toen ze het ziekenhuis binnenging had ze zichzelf er met succes van overtuigd dat het geluk in haar relatie met Gernot altijd zwaarder woog dan de teleurstelling. Bovendien zou het nog veel fijner worden als ze eindelijk een kind hadden. Ze werd een beetje verdrietig toen ze langs een bord kwam waarop de route naar de kraamafdeling werd aangegeven. Ze verlangde intens naar een baby en dacht dat Gernot als vader rustiger zou worden. Juist hij, die altijd zo graag zijn stempel op de wereld wilde drukken, die wenste dat er 'iets van mij achterblijft', zoals hij het altijd noemde. Een kind zou oneindig veel groter zijn dan een paar sombere penseelstreken op een reusachtig doek.

Zuchtend belde ze aan bij de intensive care, vroeg een verpleegkundige naar dokter Bonhoff en liep met haar mee naar de artsenkamer. Daar hoorde ze meteen bekende stemmen, want de deur stond op een kier. Toen ze naar binnen keek zag ze niet alleen dokter Bonhoff, maar ook Karla's moeder Marlene en haar eigen moeder.

'Het spijt me echt heel erg,' zei dokter Bonhoff, terwijl Ellinors moeder Marlene een zakdoek gaf. 'De waarden komen helemaal niet overeen, dus komt u absoluut niet in aanmerking als donor voor uw dochter, en uw man ook niet.' Karla's vader had zich de vorige avond ook laten testen. 'Huil alstublieft niet, alles is nog niet verloren.' Marlene snikte onophoudelijk. 'Eurotransplant is er ook nog, dus wie weet. Ze kunnen elk moment een donor vinden. En misschien zijn er nog andere familieleden. Mevrouw eh... Sternberg wil zich bijvoorbeeld ook laten testen.'

Ellinor wilde het noemen van haar naam net aangrijpen om naar binnen te gaan en haar plan te bevestigen toen haar moeder de arts in de rede viel. 'Wie? Ellinor? Mijn dochter wil een nier afstaan?' Ze klonk gealarmeerd, totaal anders dan Ellinor had verwacht. Haar

moeder had een nauwe band met Karla en had haar samen met Ellinor opgevoed, omdat Karla's ouders, die een zaak hadden, weinig tijd voor hun dochter hadden gehad.

'Bij nichtjes is dat heel goed mogelijk,' zei dokter Bonhoff. 'En uzelf als tante, mevrouw...?'

'Ranzow, Gabriele Ranzow.'

'Mevrouw Ranzow, zelf komt u natuurlijk ook in aanmerking. Als u wilt kunnen we meteen bloed prikken.'

'In geen geval!' Gabriele's stem klonk schril. 'Ten eerste ben ik geen directe tante van Karla, want haar moeder en ik zijn ook maar nichten. En verder... Nou ja, ik kan dat niet doen en mijn dochter ook niet! Hebt u... hebt u haar al verteld welke gevaren een dergelijke ingreep met zich meebrengt? De... de risico's?'

Eigenlijk klonk het niet alsof Ellinors moeder aan concrete risico's dacht, maar meer alsof ze wanhopig op zoek was naar argumenten tegen het afstaan van een nier door haar dochter.

Ellinor besloot in te grijpen en liep naar binnen. 'Hallo allemaal. En mama, wat ik wel of niet doe moet je aan mij overlaten,' zei ze gedecideerd. 'Tante Marlene, uit jouw test blijkt dus dat jij geen geschikte donor bent? En oom Franz ook niet?'

Karla's moeder knikte. Ze was ontzettend bleek en had rode ogen van het huilen. 'Dat had ik... zo graag willen doen,' fluisterde ze. 'En Franz natuurlijk ook. Zelfs Sven heeft zich laten testen.'

Ellinor legde een hand op haar schouder. 'Dat weet ik toch,' zei ze zacht. 'Ik wil het ook graag doen. Ik laat meteen bloed prikken, dan weten we morgen of het kan.' Ze glimlachte. 'Ik ben heel optimistisch. Karla en ik voelen ons zo met elkaar verbonden, dan kunnen we toch zeker ook ieder met een van mijn nieren leven.'

Dokter Bonhoff glimlachte en vroeg: 'Hebt u daar echt goed over nagedacht?'

Ellinor knikte. 'Zeker, ik -'

Ze werd in de rede gevallen door haar moeder, die kennelijk was geschrokken toen Ellinor opeens binnenkwam. 'Dat is helemaal niet zeker! Mijn dochter en ik moeten dat eerst goed doorspreken. Neem ons niet kwalijk, dokter Bonhoff. Marlene, ik laat je niet graag alleen,

maar ik... Wij gaan nu een kop koffie drinken, Elin, dan zal ik je dit uit het hoofd praten.' Vastbesloten stond ze op.

Ellinor keek onzeker van de een naar de ander. Zo gedroeg haar moeder zich anders nooit; ze was zelden streng en nooit dogmatisch geweest, en had eigenlijk een goede relatie met haar en met Karla. Deze categorische afwijzing om te helpen, zelfs als daar een klein risico aan verbonden was, kwam totaal onverwacht. Maar Ellinor wilde weleens horen welke argumenten haar moeder eigenlijk had.

'Ga maar.' Dokter Bonhoff stond ook op. 'We kunnen later ook nog wel bloed afnemen. U moet het echt heel zeker weten en we willen u onder geen voorwaarde ergens toe overhalen. Mevrouw Henning, zal ik u nu meenemen naar uw dochter? Het gaat vanmiddag veel beter met haar. Ze is een beetje hersteld van de dialyse en is weer helemaal aanspreekbaar. U kunt met haar praten. Ze zal het heerlijk vinden dat u haar bezoekt.'

Terwijl Marlene met de arts meeliep ging Ellinor met haar moeder naar de eetzaal van het ziekenhuis. Ellinor probeerde het gesprek meteen op het doneren van de nier te brengen, maar Gabriele ging er niet op in.

'Natuurlijk hou ik heel veel van Karla,' zei Gabriele toen Ellinor eindelijk stopte met haar standpunt uit te leggen en haar moeder verwijten begon te maken. 'En ik weet hoe belangrijk ze voor je is. Maar toch... Een orgaan doneren, je laten opensnijden, je...'

Ellinor roerde op van de zenuwen in haar koffie, terwijl Gabriele maar bleef doorzeuren. Ze ging zelfs zo ver dat ze beweerde dat Ellinors vader het zeker niet zou goedkeuren, terwijl zij en Georg Ranzow al jaren waren gescheiden en elkaar niet konden uitstaan.

Dit gesprek deed Ellinor denken aan haar discussies met Gernot; het enige verschil was dat ze Gernots argumenten verwachtte, terwijl Gabrieles afwijzing haar teleurstelde. Op een bepaald moment besloot ze haar dat ook te vertellen en ging in de aanval: 'Hoe kún je zo harteloos zijn! Het klinkt bijna alsof het je helemaal niets kan schelen hoe het met Karla gaat. Mama, als zij geen nieuwe nier krijgt gaat ze dood! Ik dacht... Nou ja, ik had verwacht dat jij de eerste zou

zijn die me zou aanmoedigen om haar te helpen. Maar jij hebt het alleen maar over de risico's van de narcose en littekens en allerlei andere zaken. Terwijl je helemaal geen verstand hebt van niertransplantaties! Wat jij allemaal beweert... Je weet er niets van! Of heb je je er soms echt in verdiept? Op internet of zo?' Dat was een achterbakse vraag, want aan de argumenten van haar moeder was duidelijk te horen dat ze absoluut niet op medische kennis gebaseerd waren.

'Ik weet er meer van dan je misschien denkt,' zei haar moeder, opeens met een hulpeloze klank in haar stem. 'Ik... ik... ik heb daar in elk geval goede redenen voor. En het... het is ook helemaal niet goed om tegen de natuur in te gaan...'

Ellinor rolde met haar ogen. Gabriele's argumenten verbaasden haar steeds meer. 'Wat is dat nu weer voor argument?' brieste ze. 'Want als het daarom gaat zou Karla ook niet aan de dialyse mogen, dan zouden we de natuur gewoon op haar beloop moeten laten. Wat is er met je aan de hand, mama? Anders ben je toch ook niet zo... zo...'. Ze maakte haar zin niet af. Voor haar was dit gesprek afgelopen. 'Ik heb in elk geval genoeg van je gediscussieer. Ik ga naar dokter Bonhoff om hem te vertellen dat ik een besluit heb genomen. Dan weten we tenminste waar we aan toe zijn. Als ik in aanmerking kom als donor kunnen we altijd nog verder discussiëren.'

Er verscheen een wanhopige blik op Gabriele's gezicht. Ze streek een lok haar van haar voorhoofd en beet op haar lip. 'Ga je gang, laat je maar testen!' Dat klonk niet meer zo agressief, eerder berustend. 'Maar ik kan je meteen al vertellen dat de uitkomst negatief zal zijn. Waarschijnlijk hebben jullie niet eens dezelfde bloedgroep en dan heb ik het nog niet over andere overeenkomsten.'

Ellinor keek haar moeder verbaasd aan. 'Hoe kun je daar zo zeker van zijn?' vroeg ze. 'Oké, we zijn natuurlijk achterblijven, maar toch is dat een bloedverwantschap.'

Gabriele schudde haar hoofd en liet haar schouders zakken, alsof ze een strijd had verloren. 'Nee, Elin,' zei ze zacht. 'Het spijt me dat je het zo moet horen. We hadden het jou en Karla eerder moeten vertellen, maar op een bepaald moment heeft niemand daar nog aan

gedacht. Het leek zo volkomen onbelangrijk. Jij en ik zijn namelijk geen bloedverwanten van Marlenes en Karla's familie, want mijn moeder was een aangenomen kind.'

'Wát was ze?' Ellinor fronste, volkomen overrompeld door Gabriele's bekentenis. 'Ze was geadopteerd, bedoel je dat?'

Gabriele schudde haar hoofd. 'Nee. Eerder een soort... eh... pleegkind. In elk geval had ze een andere achternaam dan haar broers en zussen. Dat ontdekte ik toen ik haar paspoort een keer zag. Dana was geen geboren Parlov, ze heette... Wacht even, hoe was het ook alweer... Vlašić.'

'Klinkt ook Slavisch,' zei Ellinor, alleen om iets te zeggen. Ze was bijna sprakeloos door de bekentenis van haar moeder. 'En je bedoelt... dat het jou ook nooit was verteld? Maar waarom niet? Wat was er dan te verbergen?'

Gabriele haalde haar schouders op. 'Er was niets te verbergen, zo zou je het tenminste niet moeten noemen. Dat klinkt immers alsof ze er een groot geheim van hadden gemaakt, alsof iemand zich ervoor schaamde of alsof er iets dramatisch achter zat. Ik denk dat niemand het echt belangrijk vond. Je weet toch nog wel hoe goed oma Dana en haar zussen elkaar altijd hielpen? Zij heeft zich nooit een vreemde in die familie gevoeld. Alleen die andere achternaam vond ze vervelend, vertelde ze me, nadat ik het had ontdekt. Geloof me, ik was toen net zo geschokt over dat stiekeme gedoe als jij nu. Oma en opa Parlov leefden toen nog. Dana zei dat ze zichzelf altijd Parlov had genoemd omdat ze zo graag net zo wilde heten als haar "zussen". Op school had ze daardoor weleens problemen gehad. Toen iedereen trouwde werd het minder belangrijk, omdat iedereen een andere achternaam kreeg en niemand er meer bij stilstond dat Dana ooit niet helemaal bij de familie had gehoord. Het is tenslotte ook niet echt belangrijk als het niet toevallig om een niertransplantatie gaat. Ik had het je allang moeten vertellen, maar toen je net vertelde dat je je nier wilde afstaan werd ik bang. Uit je bloedtest zal toch zeker blijken dat je geen familie bent, of niet?' Ze keek Ellinor aan alsof ze begrip van haar verwachtte. 'Nou ja, nu weet je het. En... als je nu toch bloed wilt laten prikken dan doe ik het natuurlijk ook.'

Ik wil Karla net zo graag helpen als jij. Geloof me, ik... ik zou haar meteen een nier geven. Het is alleen erg onwaarschijnlijk dat de testresultaten positief zijn.'

Ook nu de kans klein was, wilde Ellinor het toch niet zo snel opgeven. Ze was alleen behoorlijk in de war, maar ze wilde per se eerst naar Karla toe en zich daarna laten testen.

Ze liep weer naar de intensive care en zag een onverwacht opgewonden dokter Bonhoff. De arts had een uitdraai met bloedwaarden in de hand en besprak deze opgewonden met een verpleegkundige. Ze hoorde woorden als 'creatininewaarde' en 'glomerulaire filtratiesnelheid' zonder de betekenis ervan te begrijpen, maar dokter Bonhoff wendde zich tot haar zodra hij haar zag.

'Mevrouw Sternberg, er is goed nieuws! Ik had er al niet meer op gerekend, maar de toestand van uw nicht verbetert steeds meer. We denken dat ze eindelijk reageert op de medicatie die we haar geven. Er is in elk geval aanleiding voor voorzichtig optimisme. Misschien herstellen haar nieren zich. Kwam u nu naar mij toe, voor dat bloedonderzoek?'

Ellinor knikte, maar vertelde de arts ook wat haar moeder haar had verteld.

'En u noch uw nicht had ook maar het minste vermoeden?' vroeg de arts hoofdschuddend. 'Wat een toestand! Dan hebt u de komende tijd wel iets te verwerken, nietwaar? U wilt die kwestie natuurlijk tot op de bodem uitzoeken!'

Ze knikte. Ze wilde dit niet meteen aan Karla vertellen, omdat het vast niet goed voor haar was als ze zich opwond. Maar zodra het beter met haar ging zou zij ook willen weten hoe het zat. Karla's familierelatie stond natuurlijk niet ter discussie, Marlene was zonder enige twijfel een Parlov. Maar Dana, Ellinors oma...

Ellinor besloot de sporen van het aangenomen kind te volgen.

Eerste druk januari 2020

Oorspronkelijke titel *Das Geheimnis des Winterhauses*

Copyright © 2017 Bastei Lübbe AG, Keulen

Deze uitgave is tot stand gekomen via Internationaal Literatuur Bureau BV, Amsterdam, www.lindakohn.nl

The moral right of Sarah Lark to be identified as the author of this work has been asserted by her in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2020 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Jolanda te Lindert

Omslagontwerp Baqup

Omslagillustratie © Gonzalo Pérez

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 4919 1

ISBN e-book 978 90 261 4920 7

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.